

ประวัติการคุมประพฤติในประเทศไทย

ประวัติการคุมประพฤติในประเทศสหรัฐอเมริกา

การคุมประพฤติในประเทศอเมริกามีการคุมประพฤตินุคคลอยู่ 2 ประเภท คือ การคุมประพฤตินุคคลใหญ่ และการคุมประพฤติเล็ก ประเทศอเมริกานับว่าเป็นประเทศที่ได้ นำเอาระบบการคุมประพฤติมาใช้ก่อน และมีการพัฒนาไปได้ด้วยดี การคุมประพฤตินุคคลในประเทศอเมริกา ได้เริ่มขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1841 ในเมืองบอสตัน โดยช่างทำรองเท้าชื่อ จอห์น ออกัสตัส ซึ่งเป็นผู้บุกเบิกในการใช้วิธีการคุมประพฤติ เขาได้ไปที่ศาลในเมืองบอสตัน และตกลงใจประกันชายคนหนึ่งซึ่งถูกฟ้องศาลฐานเมาสุราในที่สาธารณะ ศาลได้ให้ประกันตัวไป และให้นำชายคนนั้นไปศาลใน 3 สัปดาห์ ต่อมาเมื่อครบกำหนดชายคนนั้นได้ไปที่ศาล และแสดงให้ศาลเห็นว่าไม่เป็นคนซ้ำเมาอีกต่อไป จอห์น ออกัสตัส จึงได้กำลังใจจากประสบการณ์นี้ และได้ประกันตัวผู้กระทำความผิดมากขึ้น และควบคุมสอดส่องความประพฤติของผู้ที่กระทำความผิด ในที่สุดเขาก็ได้ประกันตัวผู้กระทำความผิดมากมายหลายประเภท ซึ่งได้ประกันตัวผู้กระทำความผิดเป็นเวลาถึง 18 ปี จนกระทั่งเขาถึงแก่กรรมในปี ค.ศ. 1859 เขาได้ช่วยประกันตัวบุคคลออกไปถึง 1,946 คน เป็นชาย 1,152 คน เป็นหญิง 794 คน นับว่าเขาประสบความสำเร็จในการคุมประพฤตินุคคลเหล่านี้ ซึ่งต่อมาภายหลังได้กลายเป็นลักษณะของระบบงานคุมประพฤติ ซึ่งได้เลือกเฉพาะบุคคลที่กระทำความผิดเป็นครั้งแรกที่มีจิตใจยังไม่กระด้างจนเกินไป และมีร่องรอยว่าจะกลับตัวได้ ซึ่งต้องใช้เวลาระมัดระวังในการคัดเลือกมาก โดยการตรวจสอบประวัติความเป็นมาของแต่ละคนอย่างละเอียด¹ ในปี ค.ศ. 1878 จึงได้มีการกฎหมายว่าด้วยการคุม

¹ Howard Abadinsky, Probation and Parole, pp. 22-23.

ประพจน์เป็นครั้งแรกที่เมืองบอสตัน โดยมีพนักงานคุมประพจน์ ซึ่งอยู่ในความดูแลของ
ผู้อำนวยการตำรวจ ซึ่งพนักงานคุมประพจน์มีอำนาจสอบสวนผู้กระทำผิด และให้ความ
เห็นแก่ศาลเมื่อเห็นว่าสมควรใช้วิธีการคุมประพจน์

อีก 20 ปีต่อมา ในปี ค.ศ. 1898 กฎหมายคุมประพจน์ที่ใช้เป็นรัฐที่สอง
ในอเมริกาก็คือ รัฐเวอร์มอนต์ และก็ได้ขยายไปใช้ในรัฐอื่น ๆ ต่อจากนั้นมา

การคุมประพจน์ได้แพร่ขยายอย่างมากมาเนื่องจากการขยายตัวของศาลเด็ก
และเยาวชน ซึ่งได้เกิดขึ้นในแถบภาคตะวันออกเฉียงกลางของอเมริกา โดยในปี ค.ศ. 1899
ที่รัฐอิลลินอยส์ ได้มีกฎหมายจัดตั้งศาลเด็กเป็นแห่งแรกของโลก ซึ่งกฎหมายศาลเด็กนี้
ได้กำหนดให้มีพนักงานคุมประพจน์ ทำหน้าที่สืบสวน สอบสวนเด็ก เพื่อจะได้ให้ความเห็น
ต่อศาล แต่ในระบายนั้นยังไม่มีภารกิจพนักงานคุมประพจน์มาดำเนินงานนี้ แต่อย่างไร
ก็ดีได้มีองค์การทางสังคมสงเคราะห์ และกลุ่มบุคคลที่มีความศรัทธาได้จัดตั้งกองทุนเพื่อ
จ้างพนักงานคุมประพจน์ในเวลาต่อมา

ในระยะเวลาปลายปีนั้นเองที่ศาลเด็กของชิคาโก ได้เริ่มมีพนักงานคุมประพจน์
6 คน โดยได้รับเงินสนับสนุนจากสมาคมสตรี และได้มีการใช้เจ้าหน้าที่ตำรวจมาช่วย
ทำหน้าที่เป็นพนักงานคุมประพจน์ด้วย¹

จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1925 วิธีการคุมประพจน์จึงได้นำมาใช้กับเด็กและเยาวชน
ในทุก ๆ รัฐ และในปี ค.ศ. 1936 วิธีการคุมประพจน์จึงได้นำมาใช้กับผู้กระทำผิด
ผู้ใหญ่ทุกรัฐเช่นกัน

¹ Ibid, p. 25.

สำหรับจำนวนพนักงานคุมประพฤติในประเทศอเมริกานั้น ในปี ค.ศ. 1907 ได้มีพนักงานคุมประพฤติ 795 คนที่ทำงานอยู่ในศาลเด็ก และในปี ค.ศ. 1937 ได้มีพนักงานคุมประพฤติกว่า 3,800 คน ในศาลเด็ก และในปี ค.ศ. 1965 มีพนักงานคุมประพฤติ 6,336 คน ที่ทำงานในศาลเด็ก และมีพนักงานคุมประพฤติกอีก 2,940 คน ที่ทำงานอยู่ในศาลผู้ใหญ่¹

ประวัติการคุมประพฤติในประเทศไทย

ศาลคดีเด็กและเยาวชนในประเทศไทยนั้น ได้เริ่มสนใจที่จะให้มีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2482 ในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้มีการส่งข้าราชการผู้ใหญ่ไปดูงานเกี่ยวกับศาลเด็กในต่างประเทศ และต่อมาประชาชนศาลฎีกาได้ทำรายงานความเห็นในเรื่องศาลเด็กในต่างประเทศต่าง ๆ ตลอดจนสถานการณ์ในประเทศไทย หากจะจัดตั้งศาลเด็กเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม แต่ความเห็นในเรื่องนี้ต้องระงับไป เนื่องจากสงครามโลกครั้งที่ 2 เกิดขึ้น จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2493 ได้มีการรื้อฟื้นเรื่องการจัดตั้งศาลเด็กอีกครั้งหนึ่ง ในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงครามเช่นเดียวกัน โดยได้มีการส่งผู้พิพากษาไปดูงานศาลเด็กในต่างประเทศ แล้วได้ทำรายงานเสนอคณะรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี ได้ตั้งคณะกรรมการพิจารณาการจัดตั้งศาลเด็กขึ้น และผลงานของคณะกรรมการนี้ได้เสนอร่าง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 และ พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 ต่อคณะรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติจนได้ประกาศใช้เป็นกฎหมายให้มีการเปิดดำเนินการศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลางขึ้นในจังหวัดกรุงเทพฯ เป็นแห่งแรก เมื่อวันที่ 28 ม.ค. 2495 ซึ่งนับว่าเป็นครั้งแรกที่มีการใช้วิธีการคุมประพฤติในประเทศไทย

¹ Ibid, p. 26.

ต่อมากระทรวงยุติธรรมได้จัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนขึ้นในส่วนภูมิภาค คือ

ในปี พ.ศ. 2505 เปิดดำเนินการศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดสงขลา และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดสงขลา ศาลนี้ตั้งอยู่ในจังหวัดสงขลา

ในปี พ.ศ. 2507 เปิดดำเนินการศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครราชสีมา และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครราชสีมา ศาลนี้ตั้งอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา

ในปี พ.ศ. 2512 เปิดดำเนินการศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดเชียงใหม่ ศาลนี้ตั้งอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง สถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดสงขลา สถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดเชียงใหม่ นอกจากจะรับเด็กที่กระทำผิดในจังหวัดที่ ตั้งสถานพินิจแล้ว ยังรับเด็กที่กระทำผิดที่ศาลจังหวัดอื่น ๆ พิจารณาให้ส่งตัวไปไว้ในสถาน พินิจและอบรมของสถานพินิจนั้นด้วย¹

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง ได้แบ่งแยกส่วนราชการออกเป็นดังนี้

ก. กองอำนวยการ² แบ่งออกเป็น 4 แผนก

1. แผนกธุรการ ทำหน้าที่รับ-ส่ง หนังสือ การเงิน การสวัสดิการของ ราชการ การบรรจุแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการ และงานธุรการทั่ว ๆ ไป

2. แผนกฝึกและอบรม ทำหน้าที่ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนซึ่งศาลมี คำสั่งให้ฝึกอบรมแก้ไขความประพฤติมีการสอนวิชาสามัญถึงระดับประถมปลาย ฝึกวิชาชีพ

¹สง่า สีนะสมิต, "กฎหมายเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน," หน้า 110.

²ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, "แนะนำกิจการศาลคดีเด็กและเยาวชน (ม.ป.ท., ม.ป.ป.) (อัครสาเนา).

ช่างไม้ ช่างเย็บเสื้อผ้า ช่างตัดผม การฝีมือ ช่างเสริมสวย ช่างพิมพ์ ช่างศิลปกรรม
ดนตรี ช่างโลหะ ช่างเครื่องยนต์ และวิชาเกษตรกรรมแก่เด็กและเยาวชนตามหลักสูตร
การศึกษาพิเศษของกระทรวงการศึกษาธิการและให้การอบรมจริยศึกษา พลศึกษา แก่
ความประพฤติของเด็กและเยาวชน

3. แผนกกักและอบรม ทำหน้าที่ฝึกอบรมเยาวชนอย่างเข้มงวดในค่าน
ระเบียบวินัย การใช้แรงงานแก่เยาวชนที่ศาลมีคำสั่งให้กักและอบรมซึ่งส่วนมากเป็นผู้ที่
เคยถูกใช้วิธีการของสถานฝึกและอบรมมาแล้วไม่ได้ผลหรือมีความประพฤติผิดปกติกมาก
ส่วนการให้บริการทางด้านการศึกษาและฝึกวิชาชีพจัดทำนองเดียวกันกับสถานฝึกและอบรม

4. แผนกสงเคราะห์ภายหลังจากปลดปล่อย ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่อง
ที่อยู่ การครองชีพและการศึกษาซึ่งโดยส่วนใหญ่กระทำในกรณีที่ศาลสั่งปล่อยเด็กจากสถาน
ฝึกและอบรมของสถานพิพิจา ในระยะขั้นต้นและมีเงื่อนไขคุมประพฤติไว้ควยจนกว่าจะครบ
ขั้นสูง โดยจะมีนักสังคมสงเคราะห์ทำหน้าที่สอดส่องความประพฤติและช่วยเหลือเด็กจน
กว่าจะพ้นเงื่อนไขการสงเคราะห์ที่กระทำเสมอได้แก่การจัดส่งเด็กกลับภูมิลำเนา ถ้าเป็น
เด็กมาจากต่างท้องที่ นอกจากนี้มีการสงเคราะห์ที่อยู่อาศัยและสงเคราะห์อาชีพแก่เด็กที่
ขาดผู้อุปการะ

ข. กองแรกรับ¹ ทำหน้าที่ให้บริการในรูปจัดบ้านพักรับเด็กและเยาวชนที่
ต้องหาคืออาญา ซึ่งพนักงานสอบสวนนำส่งไว้ระหว่างการสอบสวนหรือระหว่างการพิจารณา
ของศาล และจัดทำการวิเคราะห์เบื้องต้นเกี่ยวกับความประพฤติและบุคคลลักษณะของเด็ก
และเยาวชนในระหว่างควบคุมเป็นรายบุคคล เพื่อรวบรวมเป็นรายงานของสถานพิพิจาเสนอ
ศาลประกมพิจารณาพิพากษาค่า เป็นการศึกษามุมวิชาวามัญถึงระดับประถมปลายกับ
วิชาชีพเบื้องต้น เช่น ช่างไฟฟ้า ช่างโลหะ ช่างเย็บปักถักร้อย ช่างทำผม และอบรมจริย-
ศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชน

¹ เรื่องเดียวกัน.

ข. กองทุนประพตติ¹ แบ่งออกเป็น 4 แผนก

1. แผนกประมวลข้อเท็จจริง ทำหน้าที่สืบเสาะข้อเท็จจริง สิ่งแวดล้อม
แห่งสาเหตุ และให้ความเห็นเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนที่คงหากคืออาญาเป็นรายบุคคล
เพื่อรวบรวมเป็นรายงานสถานพินิจฯ ส่งพนักงานสอบสวน อัยการ และเสนอศาลประกอบ
การพิจารณาพิพากษา
2. แผนกควบคุมและสอดส่อง ทำหน้าที่ควบคุมสอดส่องเด็กและเยาวชนที่
ศาลมีคำสั่ง ให้ปล่อยตัวไปโดยมีเงื่อนไขให้คุมประพตติไว้เป็นระยะเวลาหนึ่ง กล่าวคือ
จะต้องจัดทำข้อกำหนดในการคุมประพตติตามคำสั่งศาล ซึ่งแจ้งแนะนำผู้ถูกคุมประพตติและ
ผู้ปกครองให้เข้าใจคำสั่งศาล วิธีการคุมประพตติและข้อปฏิบัติของผู้ถูกคุมประพตติและวิธี
ปฏิบัติในการปกครองดูแลเด็กรับรายงานตัวผู้ถูกคุมประพตติตามกำหนด สอดถามและแนะนำ
เด็กเฝ้าผู้ถูกคุมประพตติตามควรแก่กรณี ออกเยี่ยมเยียนสอดส่องผู้ถูกคุมประพตติ รายงานศาล
ขอให้เพิกถอนการคุมประพตติเด็กและเยาวชน
3. แผนกคดี ทำหน้าที่ในการดำเนินการในคดีแพ่งตามที่มีคำฟ้องหรือคำร้อง
ต่อศาล ซึ่งได้แก่

- การขอทำนิติกรรมแทนผู้เยาว์
- การขอให้รับรองบุตร
- การขอเป็นผู้ปกครองผู้เยาว์
- การขออนุญาตทำกิจการค้าขายของผู้เยาว์
- การขออนุญาตอำนาจปกครองทรัพย์สิน
- การเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดู

โดยเมื่อมีคำฟ้องหรือคำร้องในทางแพ่งขึ้นสู่ศาล ศาลจะส่งสำนวนให้แผนกคดีรับไปสืบเสาะ
ข้อเท็จจริง ซึ่งนิติกรในแผนกคดีจะต้องสอบปากคำผู้ร้อง บุคคลที่เกี่ยวข้องรวมทั้งตัวเด็ก

¹สถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง, "โครงการกองทุนประพตติ" (ม.ป.ท.,
ม.ป.ป.) (อัครสำเนา).

และจะต้องออกไปสืบเสาะข้อเท็จจริงต่าง ๆ ตลอดจนรวบรวมพยานหลักฐานหรือให้ข้อเท็จจริง และหลักฐานสมบูรณ์ที่สุดแล้วจัดทำรายงานข้อเท็จจริง เสนอศาลพร้อมบันทึกความเห็นประกอบการพิจารณาของศาลด้วย

4. แผนกกำกับการปกครอง ทำหน้าที่กำกับการปกครองตามคำสั่งของศาลสืบเนื่องจากการสืบเสาะข้อเท็จจริง ในคดีแพ่งเกี่ยวกับการทำนิติกรรมแทนผู้เยาว์นั้น ในบางรายที่พนักงานคดีไม่มั่นใจในคำผู้ปกครองผู้เยาว์ ซึ่งอาจเป็นบิดามารดาหรือบุคคลอื่นใด โดยมีพฤติการณ์บางอย่าง ไม่เหมาะสม เช่น มีสุ่มการพนัน ชอบเที่ยวเตร่ ใช้จ่ายสุรุยสุราย ไม่ประกอบอาชีพเป็นกิจลักษณะ หรือมีพฤติการณ์สื่อว่า ไม่มีความบริสุทธิ์ใจต่อผู้เยาว์ หากให้ผู้ปกครองจัดการโดยลำพังอาจทำให้ทรัพย์สินของผู้เยาว์เสียหายได้ เมื่อศาลเห็นสมควรอาจมีคำสั่งให้มีการกำกับการปกครอง โดยจะเป็นหน้าที่ของแผนกกำกับการปกครอง ที่จะต้องดำเนินการตามคำสั่งศาล

ง. กองแพทย์¹

1. แผนกตรวจพิเคราะห์ทางกาย ทำหน้าที่ตรวจพิเคราะห์ทางกายของเด็กและเยาวชนที่ต้องหาคดีอาญา โดยแพทย์แล้วเสนอเป็นรายงานสถานพินิจส่งให้พนักงานสอบสวน อัยการ และเสนอศาลประกอบการพิจารณาพิพากษา

✓ 2. แผนกตรวจพิเคราะห์ทางจิต ทำหน้าที่ตรวจพิเคราะห์ทางจิตของเด็กและเยาวชนที่ต้องหาคดีอาญา โดยจิตแพทย์และนักจิตวิทยาแล้วเสนอเป็นรายงานสถานพินิจส่งให้พนักงานสอบสวน อัยการ และเสนอศาลประกอบการพิจารณาพิพากษา

3. แผนกพยาบาล ทำหน้าที่ให้การรักษาพยาบาลแก่เด็กและเยาวชนที่เจ็บป่วยทั้งเด็กและเยาวชนที่ต้องหาคดีอาญา และทั้งเด็กและเยาวชนที่ศาลมีคำสั่งให้ฝึกและอบรมด้วย

¹ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, "แนะนำกิจการศาลคดีเด็กและเยาวชน,"

แสดงจำนวนผู้ที่ถูกคุมประพฤติและพนักงานคุมประพฤติ ในสถานพินิจและ
คุมครองเด็กกลาง

ปี พ.ศ.	จำนวนผู้ที่ถูกคุมประพฤติ	จำนวนพนักงานคุมประพฤติ
2502	76	2
2503	101	2
2504	86	2
2505	98	2
2506	243	2
2507	332	2
2508	353	3
2509	433	3
2510	545	3
2511	591	3
2512	683	3
2513	596	3
2514	869	4
2515	1013	5
2516	974	6
2517	1316	6
2518	1206	6
2519	1241	6
2520	793	7

ที่มา : ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง

แสดงจำนวนผู้ที่ถูกคุมประพฤติและพนักงานคุมประพฤติในสถานพินิจและ
คุมครองเด็กสงขลา

ปี พ.ศ.	จำนวนผู้ที่ถูกคุมประพฤติ	จำนวนพนักงานคุมประพฤติ
2505	1	3
2506	6	4
2507	12	6
2508	8	4
2509	10	3
2510	13	3
2511	15	6
2512	25	6
2513	39	7
2514	63	7
2515	61	7
2516	47	7
2517	51	7
2518	37	7
2519	38	7
2520	80	7
2521	44	7

ที่มา : ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดสงขลา

แสดงจำนวนผู้ที่ถูกคุมประพฤติและพนักงานคุมประพฤติในสถานพินิจและ
คุมครอง เด็กจังหวัดนครราชสีมา

ปี พ.ศ.	จำนวนผู้ที่ถูกคุมประพฤติ	จำนวนพนักงานคุมประพฤติ
2507	22	14
2508	43	14
2509	72	13
2510	30	14
2511	34	19
2512	17	14
2513	46	16
2514	60	21
2515	115	14
2516	130	16
2517	149	17
2518	88	17
2519	134	15
2520	100	14
2521	96	17

ที่มา : ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครราชสีมา

แสดงจำนวนผู้ที่ถูกคุมประพฤติและจำนวนพนักงานคุมประพฤติในสถานพินิจ
และคุมครอง เด็กจังหวัดเชียงใหม่

ปี พ.ศ.	จำนวนผู้ที่ถูกคุมประพฤติ	จำนวนพนักงานคุมประพฤติ
2513	9	7
2514	96	7
2515	125	7
2516	177	7
2517	277	7
2518	207	7
2519	222	7
2520	102	7

ที่มา : ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขบวนการในการคุมประพฤติเด็กและเยาวชนไทยในประเทศไทย

ก. ขั้นตอนระยะก่อนศาลพิพากษา¹

1. เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดหรือสงสัยว่ากระทำความผิดมากก็จะทำการสอบสวนโดยรวดเร็วและนำตัวส่งไปยัง
2. กองคุมประพฤติ เพื่อพนักงานคุมประพฤติจะได้ทำการสัมภาษณ์ สืบเสาะและประมวลข้อเท็จจริง และทำประวัติหลังจากนั้นก็ส่งตัวไปยัง
3. กองแพทย์ เพื่อตรวจร่างกาย จิตใจ ตรวจประวัติสาvesterหาสารเฮโรอิน และทำการรักษาพยาบาลในรายที่เจ็บป่วย และทำการรักษาฟันให้ด้วย หลังจากนั้นก็จะส่งตัวไปยังกองแรกรับ (ในรายที่ขอประกันตัว และผู้อำนวยการสถานพินิจอนุญาต ก็จะได้รับ การปล่อยตัวออกไป ก่อนที่จะส่งตัวไปยังกองแรกรับ)
4. กองแรกรับ จะทำการฝึก และอบรมระยะสั้นทั้งวิชาสามัญ และวิชาชีพ
5. หลังจากนั้นกองคุมประพฤติจะไต่รวบรวมเป็นรายงานแสดงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน โดยได้รับรายงานจากกองแพทย์ (รายงานทางแพทย์) และกองแรกรับ (รายงานสถานพินิจ) และจัดส่งให้
6. ศาลคดีเด็กและเยาวชน ประกอบการพิจารณาและพิพากษา เมื่อศาลได้รับสำนวนยื่นฟ้องจากตำรวจและอัยการ
7. เมื่อศาลพิพากษาแล้ว อาจจะตัดสินลงโทษได้ในลักษณะดังนี้
 - ปล่อยตัวโดยวางถ่วงตัวกักเตือน หรือทำทัณฑ์บน หรือรอกการกำหนดโทษ หรือรอกการลงโทษ
 - ปล่อยตัวโดยวางเงื่อนไขคุมประพฤติ

¹ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, "แผนผังแสดงลำดับการปฏิบัติงานของศาลคดีเด็กและเยาวชน," (ม.ป.ท., ม.ป.ป.) (อัคราเนนา).

- ให้อีกและอบรมในสถานฝึกอบรมของศาล
- ปรับ (มีโทษน้อยมาก)
- จำคุก (มีโทษน้อยมาก)

ข. ระยะหลังพิพากษาให้คุมประพฤติ¹

1. เมื่อศาลสั่งปล่อยตัวโดยวางเงื่อนไขคุมประพฤติ เจ้าหน้าที่ของศาลก็จะนำเด็ก หรือเยาวชนนั้นมาทำใบนัดการรายงานตัวตามคำสั่งศาล กับพนักงานคุมประพฤติและพนักงานคุมประพฤติจะให้คำแนะนำ ชี้แจงให้ผู้ปกครองเข้าใจในเรื่องของการคุมประพฤติ พร้อมกับจะให้คำแนะนำ ตักเตือนผู้ถูกคุมประพฤติให้ปฏิบัติตามคำสั่งและข้อกำหนดเงื่อนไขของศาล

2. หลังจากนั้นจะมอบตัวผู้ถูกคุมประพฤติให้แก่ผู้ปกครองไป และในระยะต่อไปจะได้ไปติดตาม ตรวจสอบที่บ้านของผู้ถูกคุมประพฤติ เพื่อให้เห็นถึงข้อเท็จจริงเมื่อถึงกำหนดการมารายงานตัว พนักงานคุมประพฤติก็จะสอบถามและพูดคุยกับผู้ถูกคุมประพฤติ และจะให้คำแนะนำเมื่อผู้ถูกคุมประพฤติมีปัญหา

3. เมื่อผู้ถูกคุมประพฤติได้มารายงานตัวครบกำหนดตามที่ศาลสั่งไว้ บุคคลนั้นก็จะได้รับการปล่อยตัวให้เป็นอิสระ โดยพนักงานคุมประพฤติจะได้ทำการเสนอให้พนักงานคุมประพฤติต่อศาล แต่ถ้าวผู้ถูกคุมประพฤติประพฤติตนละเมิดเงื่อนไขการคุมประพฤติหรือประพฤติตนไม่สมควร พนักงานคุมประพฤติก็จะแจ้งให้ศาลขอให้ยุติใช้วิธีการคุมประพฤติและศาลก็จะเปลี่ยนคำพิพากษาใหม่ โดยให้ควบคุมตัวไว้ฝึกอบรมในสถานฝึกอบรมของศาลต่อไป

¹ สัมภาษณ์ วิชาญ กรุณถนอม, หัวหน้าแผนกควบคุมและสอดส่อง, 8 มกราคม

เงื่อนไขในการคุมประพฤติเด็กและเยาวชน

เงื่อนไขในการคุมประพฤติสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ¹

ก. เงื่อนไขทั่วไป เป็นเงื่อนไขเกี่ยวกับการกำหนดระยะเวลาให้มารายงานตัว สถานที่ และวิธีมารายงานตัว

ข. เงื่อนไขเฉพาะ เป็นเงื่อนไขที่กำหนดเพื่อบำบัดแก้ไข ควบคุมและป้องกันมิให้บุคคลนั้นได้กระทำความผิดอีก หรือเข้าไปใกล้ในสิ่งที่จะยั่วยู่ให้กระทำความผิดได้อีก

ดังนั้น เงื่อนไขในการคุมประพฤติจะต้องเป็นเงื่อนไขที่มีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์มากที่สุด ในประเทศอังกฤษนั้น เงื่อนไขในการคุมประพฤติที่ศาลกำหนด จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้กระทำผิดที่มีอายุตั้งแต่ 14 ปีขึ้นไปด้วย

เงื่อนไขคุมประพฤติของกฎหมายในรัฐนิวยอร์ก ได้ระบุไว้ดังนี้²

ก. เงื่อนไขทั่วไป

1. ให้มารายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติตามที่ศาลสั่ง และจะต้องยินยอมให้พนักงานคุมประพฤติไปตรวจเยี่ยมที่บ้าน หรือสถานที่พักอาศัย
2. ในระหว่างที่อยู่ในกำหนดคุมประพฤติของศาล จะต้องทำตามคำสั่งของพนักงานคุมประพฤติ
3. จะต้องตอบคำถามที่จำเป็นและแจ้งเมื่อได้มีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่ หรือที่ทำงานต่อพนักงานคุมประพฤติ

¹ Charles L. Newman, Source Book on Probation, Parole and Pardon, p. 144.

² Howard Abadinsky, Probation and Parole, p. 122.

ข. เงื่อนไขเฉพาะ

1. หลีกเลี่ยงสิ่งที่จะทำให้เสียหาย หรือการกระทำความผิดอีก
2. ละเว้นการคบบุคคลที่ไม่เหมาะสม
3. ทำงานที่เหมาะสมและสุจริต หรือไปศึกษาอบรม ฝึกอาชีพที่เหมาะสม
4. ให้ได้รับการเยียวยาทางแพทย์ หรือบำบัดทางจิตเมื่อมีความจำเป็น
5. ชดเชยค่าเสียหายที่ได้กระทำให้ไป เนื่องจากการกระทำผิด
6. และเงื่อนไขอื่น ๆ ที่มีความจำเป็นต่อการฟื้นฟูสมรรถภาพของบุคคลนั้น ๆ

สำหรับ เงื่อนไขในการคุมประพฤติเด็กและเยาวชนของประเทศไทยแบ่งได้ 2

ลักษณะดังนี้

ก. เงื่อนไขสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย

- ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ได้กำหนดเงื่อนไขคุมประพฤติไว้ดังต่อไปนี้¹

1. ให้ไปรายงานตัวต่อเจ้าพนักงานที่ศาลระบุไว้เป็นครั้งคราว เพื่อเจ้าพนักงานจะได้สอบถามแนะนำ ช่วยเหลือหรือตักเตือนตามที่เห็นควรในเรื่องความประพฤติ และการประกอบอาชีพ
2. ให้ฝึกหัดหรือทำงานอาชีพเป็นกิจลักษณะ
3. ให้ละเว้นการคบหาสมาคม หรือการประพฤติใดอันอาจนำไปสู่การกระทำความผิดเช่นเดียวกันนั้นอีก

¹คมกริช วัฒนเสถียร, ศาลคดีเด็กและเยาวชน, (พระนคร : แพร่พิทยา, 2515), หน้า 88-89.

- พ.ร.บ. จัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 มาตรา 32
แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. จัดตั้งศาลคดีและเยาวชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2506
มาตรา 10 ได้กำหนดไว้ว่า การกำหนดเวลาพักและอบรมและการส่งเด็กหรือเยาวชนไป
ยังโรงเรียนหรือสถานฝึกและอบรมนั้น ศาลจะพิจารณากำหนดแต่เพียงระยะเวลาขั้นต่ำ
และขั้นสูงไว้ ซึ่งภายในระยะเวลาขั้นต่ำและขั้นสูงดังกล่าวแล้ว ศาลจะปล่อยตัวเด็กหรือ
เยาวชนไปโดยปราศจากเงื่อนไขหรือภายใต้เงื่อนไขใด ๆ ดังต่อไปนี้ก็ได้¹

1. ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนเข้าไปในสถานที่ หรือท้องที่ใด ๆ อันจะจงใจให้
เด็กหรือเยาวชนประพฤติชั่ว
 2. ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนออกจากสถานที่อยู่อาศัยในเวลาค่ำคืน เว้นแต่
จะมีเหตุจำเป็น
 3. ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนคบหาสมาคมกับบุคคล หรือประเภทบุคคลที่ศาล
เห็นว่าไม่สมควร
 4. ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนกระทำการใด ๆ อันจะจงใจให้เด็กหรือเยาวชน
นั้นประพฤติชั่ว
 5. ให้เด็กหรือเยาวชนไปรายงานตัวต่อศาล หรือพนักงานคุมประพฤติเป็น
ครั้งคราว
 6. ให้เด็กหรือเยาวชนไปศึกษา หรือประกอบอาชีพเป็นกิจลักษณะ
- ข. เงื่อนไขสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีโทษกระทำผิดกฎหมายมีดังนี้²

- พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 มาตรา 64 แก้ไข
เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2506 มาตรา 14

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 49.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 170.

ได้กำหนดไว้ว่า ในกรณีที่ศาลปล่อยเด็กหรือเยาวชนไปเพราะไม่มีความผิด ถ้าศาลเห็นว่าควรจะวางเงื่อนไขคุมประพฤติเพื่อสวัสดิภาพ และอนาคตของเด็กก็ให้ศาลมีอำนาจสั่งดังนี้

1. ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชน เข้าไปในสถานที่หรือห้องที่ใด ๆ อันจะจงใจให้ประพฤติน่า
2. ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนออกจากสถานที่อยู่อาศัยในเวลาค่ำคืน เว้นแต่จะมีเหตุจำเป็น
3. ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนคบหาสมาคม กับบุคคลที่ศาลเห็นว่าไม่สมควร
4. ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนกระทำการใด ๆ อันจะจงใจให้เด็กนั้นประพฤติน่า
5. ให้เด็กหรือเยาวชนไปรายงานตัวต่อศาล หรือพนักงานคุมประพฤติเป็น

ครั้งคราว

6. ให้เด็กหรือเยาวชนไปศึกษา หรือประกอบอาชีพเป็นกิจลักษณะ

ข้อยกเว้นตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 163¹

ข้อยกเว้นตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 163 ลงวันที่ 15 มิถุนายน 2515 เรื่องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน ข้อที่ 1 ให้ยกเลิกความในมาตรา 8 แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดย พ.ร.บ. จัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2506 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

คดีอาญาที่มีข้อหาว่า เด็กหรือเยาวชนกระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด ให้อยู่ในอำนาจของศาลเด็ก เว้นแต่คดีอาญาที่มีข้อหาว่า เยาวชนซึ่งมีอายุเกินกว่า 16

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 209.

ปีบริบูรณ์กระทำความผิดตามมาตรา 277 ทวิ มาตรา 277 ทรี มาตรา 280, 289, 313, 314, 315, 339 339 ทวิ, 340, 340 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ให้ไปขึ้นศาลผู้ใหญ่

ช้อยกเว้นเหล่านี้ใช้สำหรับเยาวชนที่อายุเกินกว่า 16 ปีบริบูรณ์ กระทำความผิดเกี่ยวกับ

- ความผิดฐานฆ่าคนตาย
- ความผิดชิงทรัพย์, ปล้นทรัพย์, จับคนเรียกค่าไถ่
- ความผิดข่มขืนกระทำชำเราอันเป็นเหตุฉกรรจ์ เป็นต้น ซึ่งจะต้องไปขึ้นศาลผู้ใหญ่

ในประเทศสหรัฐอเมริกา¹ มีอยู่ถึง 15 รัฐ ที่ไม่มีข้อจำกัดหรือช้อยกเว้นในการใช้วิธีคุมประพฤติ คือ ไม่ว่าจะเป็คดีร้ายแรง เช่น ฆ่าคนตาย ปล้นทรัพย์ ข่มขืนกระทำชำเรา ก็ใช้วิธีการคุมประพฤติได้ ซึ่งแล้วแต่ความเห็นของศาล แต่นอกจาก 15 รัฐนี้แล้ว ก็มีข้อจำกัดในการใช้วิธีการคุมประพฤติในคดีที่ร้ายแรงเหมือนกับประเทศไทย

เกณฑ์อายุของบุคคลที่อยู่ในอำนาจของศาลคดีเด็กและเยาวชน

สำหรับในประเทศไทยบุคคลที่อยู่ในอำนาจการพิจารณาของศาลคดีเด็กและเยาวชนในมาตรา 4 แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 ใ้บัญญัติไว้ว่า เด็กและเยาวชนจะต้องมีเกณฑ์อายุดังนี้²

¹ Howard Abadinsky, Probation and Parole, p. 119.

² คมกริช วัฒนเสถียร, ศาลคดีเด็กและเยาวชน, หน้า 1-2.

เด็ก หมายความว่า บุคคลอายุเกินกว่าเจ็ดปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่เกินกว่าสิบสี่ปีบริบูรณ์

เยาวชน หมายความว่า บุคคลอายุเกินกว่าสิบสี่ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่ให้ความหมายรวมถึง บุคคลผู้บรรลุนิติภาวะแล้วด้วยการสมรส

ตามมาตรา 4 นี้ ได้กำหนดอายุชั้นสูงสำหรับเยาวชนไว้ว่าจะต้องมีอายุยังไม่เกิน 18 ปี บริบูรณ์ แต่ไม่ให้ความหมายถึงบุคคลผู้บรรลุนิติภาวะแล้วด้วยการสมรส ฉะนั้นถ้าผู้กระทำความผิดที่มีอายุครบ 18 ปี หรือผู้กระทำความผิดที่มีอายุยังไม่ครบ 18 ปี แต่ได้บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรสแล้วยอมพินยอมที่จะได้รับการพิจารณาจากศาลคดีฯ ต้องไปขึ้นศาลผู้ใหญ่ เหตุผลที่ยกเว้นเช่นนี้ก็เพราะบทบาทในสังคมของผู้ที่บรรลุนิติภาวะแล้วด้วยการสมรสโดยซบถยอมพินยอมเป็นผู้ใหญ่แล้วในสายตาของกฎหมายและในทางพฤตินัย จะเอามาขึ้นศาลเด็กย่อมไม่เหมาะสม¹

ขอยกเว้นเกณฑ์อายุในคดีบางประเภทโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 163 โดยยกเว้นความผิดบางประเภทที่เยาวชนที่อายุเกิน 16 ปีบริบูรณ์เป็นผู้กระทำความผิดให้ได้รับการพิจารณาพิพากษาในศาลธรรมดาซึ่งได้แก่ประเภทคดีความผิดดังนี้²

1. ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราอันมีเหตุฉกรรจ์ (มาตรา 277 ทวิ, 277 ทรี, 280)
2. ความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา (ม.288, 289)
3. ความผิดฐานจับคนเรียกค่าไถ่ (ม.313, 314, 315)
4. ความผิดฐานชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์ (ม.339, 339 ทวิ, 340, 340 ทวิ)

¹สง่า สีนะสมิต, กฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน, หน้า 94-95.

²เรื่องเดียวกัน, หน้า 98.

และมีข้อยกเว้นอีกกรณีหนึ่งสำหรับบุคคลที่อายุเกิน 18 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ครบ 20 ปี บริบูรณ์ที่กระทำผิดคืออาญา แต่ศาลธรรมดา (ศาลผู้ใหญ่) เห็นว่าร่างกายจิตใจของผู้นั้นยังมีสภาพเช่นเดียวกับเยาวชนก็จะส่งตัวไปยังศาลคดีเด็กและเยาวชนให้พิจารณาพิพากษา ซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา 9 แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ.2494¹

สำหรับในต่างประเทศนั้น หลักเกณฑ์อายุของบุคคลที่อยู่ในอำนาจการพิจารณาของศาลเด็กและเยาวชนก็มีคล้ายคลึงกันบ้างแตกต่างกัน เช่น²

- สหรัฐอเมริกา ต้องมีอายุอยู่ในเกณฑ์ 7-18 ปี (ในมลรัฐส่วนมาก)
- อังกฤษ และออสเตรเลีย ต้องมีอายุอยู่ในเกณฑ์ 8-17 ปี
- อินเดีย ต้องมีอายุอยู่ในเกณฑ์ 7-18 ปี
- ปากีสถาน ต้องมีอายุอยู่ในเกณฑ์ 7-16 ปี
- ญี่ปุ่น ต้องมีอายุอยู่ในเกณฑ์ 14-20 ปี
- ฟิลิปปินส์ ต้องมีอายุอยู่ในเกณฑ์ 9-16 ปี

อาณาเขตที่ใช้วิธีการคุมประพฤติในประเทศไทย³

การคุมประพฤติเด็กหรือเยาวชนมิได้ใช้ทั้งประเทศไทย แต่ใช้เฉพาะในเขตที่มีศาลคดีเด็กและเยาวชนเท่านั้น

1. ในจังหวัดที่มีศาลคดีเด็กและเยาวชน

ในจังหวัดที่มีศาลคดีเด็กและเยาวชนได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร สงขลา นครราชสีมา เชียงใหม่ ซึ่งมีการใช้วิธีการคุมประพฤติ เพราะมีหน่วยงานคุมประพฤติและมีพนักงานคุมประพฤติ

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 8-9.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 99.

³ สัมภาษณ์ วิชัย คุรุณนอม, 8 มกราคม 2522.

2. ในจังหวัดที่ไม่มีศาลคดีเด็กและเยาวชน

ในจังหวัดที่ไม่มีศาลคดีเด็กและเยาวชน จะไม่มีการใช้วิธีการคุมประพฤติเลย เพราะไม่มีหน่วยงานคุมประพฤติ และก็ไม่มีพนักงานคุมประพฤติ วิธีการใช้ในการลงโทษเด็กและเยาวชนก็มี 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

- ว่างดาวตักเตือนแล้วปล่อยตัวให้ผู้ปกครองรับไป
- ให้ความคุมตัวเด็กและเยาวชนไปฝึกอบรมในสถานฝึกอบรมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กของจังหวัดที่มีศาลคดีเด็กที่อยู่ใกล้เคียงที่สุด

อำนาจและหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติ¹

พนักงานคุมประพฤติมีอยู่ 2 ฝ่ายด้วยกันคือ

- ฝ่ายสืบเสาะข้อเท็จจริง
- ฝ่ายควบคุมและสอดส่อง

1. ฝ่ายสืบเสาะข้อเท็จจริงมีหน้าที่ดังนี้

1. กรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจทำการจับกุมเด็ก หรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดพนักงานสอบสวนจะต้องนำเด็กนั้นส่งมอบต่อสถานพินิจ ภายใน 24 ชั่วโมงนับแต่เวลาจับกุม ในการนี้เจ้าหน้าที่ของหมวดประชาสัมพันธ์ จะรับตัวเด็กจากพนักงานสอบสวน ทำประวัติ ทำปกสำนวน ส่งมอบสำนวน ให้หัวหน้างานประมวลข้อเท็จจริง และส่งตัวเด็กไปควบคุมยังสถานแรกรับ

2. เมื่อหัวหน้างานประมวลข้อเท็จจริงได้รับสำนวนแล้ว ก็จะส่งมอบให้พนักงานคุมประพฤติในสังกัดรับไปสืบเสาะข้อเท็จจริงเพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็ก อาทิเช่น อายุ ประวัติ ที่อยู่ ชื่อบิดามารดา สภาพในครอบครัว ฐานะบิดามารดา สภาพแวดล้อม

¹สถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง "โครงการกอกคุมประพฤติ"

ต่าง ๆ การศึกษา อุนิฮัยใจคอ การคบหาเพื่อน ลักษณะและมูลเหตุแห่งการกระทำผิด

3. ระหว่างที่เด็กถูกควบคุมตัวอยู่ในสถานแรกรับ เจ้าหน้าที่สถานแรกรับจะทำการพินิจ พิเคราะห์พฤติกรรมเพื่อประกอบการรายงานข้อเท็จจริงส่วนหนึ่ง ในขณะที่เดียวกัน พนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวนก็จะเปิดคดี เด็กจากสถานแรกรับมาให้แพทย์ของสถานพินิจ ตรวจพิเคราะห์ทางกาย และจิตแล้วทำรายงานเสนอมาประกอบการรายงานข้อเท็จจริงอีกส่วนหนึ่ง

4. เมื่อเจ้าของสำนวนไปสืบเสาะข้อเท็จจริงและสอบปากคำเด็ก สอบปากคำบุคคลที่เกี่ยวข้องรวมทั้งได้รับรายงาน จากสถานแรกรับและจากแพทย์ ก็จะมาเขียนเป็นรายงานแสดงข้อเท็จจริง เพื่อเสนอพนักงานสอบสวนประกอบการพิจารณาว่า ควรสั่งฟ้องหรือไม่ กรณีที่ใดสั่งฟ้องต่อศาล พนักงานคุมประพฤติจะต้องเสนอรายงานการ แสดงข้อเท็จจริงอีกชุดหนึ่งต่อศาล เพื่อประกอบการพิจารณาคำ

5. การทำรายงานแสดงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กนี้ จะต้องดำเนินการภายในเวลาที่กำหนด กล่าวคือการสอบปากคำเด็ก และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ต้องให้แล้วเสร็จภายใน 7 วัน การรายงานผลการพินิจของสถานแรกรับต้องให้แล้วเสร็จภายใน 12 วัน และเจ้าของสำนวนจะต้องรีบเขียนรายงานทั้งหมดให้แล้วเสร็จภายใน 18 วัน เพื่อให้พนักงานสอบสวนมีเวลาพิจารณา 6 วัน ก่อนนำเสนอพนักงานอัยการ และให้อัยการพิจารณาสั่งฟ้องอีกเป็นเวลา 6 วัน สรุปแล้วคดีอาญาแต่ละราย พนักงานอัยการต้องยื่นฟ้องภายใน กำหนด 30 วัน

6. กรณีที่พนักงานสอบสวน และอัยการไม่สามารถยื่นฟ้องผู้ต้องหาภายใน กำหนด 30 วัน พนักงานสอบสวนหรืออัยการจะต้องยื่นเรื่องราวขอผลัดฟ้อง ซึ่งเป็นหน้าที่ของฝ่ายประมวลข้อเท็จจริงจะต้องทำบัญชีคุมการผลัดฟ้อง ถ้าในรายที่ศาลไม่อนุญาต หรือไม่ยื่นผลัดฟ้องภายในกำหนด ฝ่ายประมวลข้อเท็จจริงจะต้องเสนอขอปล่อยเด็กผู้ต้องหา

7. กรณีที่มีผู้ยื่นขอประกัน ผู้ต้องหาที่เป็นหน้าที่ของฝ่ายประมวลข้อเท็จจริงที่จะต้องตรวจสอบสำนวนข้อเท็จจริงว่า ใดดำเนินการสอบสวนถูกต้องครบถ้วนตามระเบียบแล้วหรือไม่ ถ้าเห็นว่าถูกต้องแล้วก็จะเสนอความเห็นต่อผู้อำนวยการสถานพินิจ ว่าควรอนุญาตหรือไม่ต่อไป

2. ฝ่ายควบคุมและสอดส่อง

ฝ่ายควบคุมและสอดส่องมีหน้าที่ในการควบคุมสอดส่องเด็ก และเยาวชนที่ศาลมีคำสั่งให้ปล่อยตัวไปโดยมีเงื่อนไขคุมประพฤติไว้ ซึ่งมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. จัดทำข้อกำหนดในการคุมประพฤติตามคำสั่งศาล
2. ชี้แจงแนะนำผู้คุมประพฤติและผู้ปกครองที่ศาลมีคำสั่งให้ทำการคุมประพฤติ ให้เข้าใจคำสั่งศาล วิธีการคุมประพฤติ วิธีปฏิบัติตัวของผูถูกคุมประพฤติ ระบุคำสั่งศาล กำหนดเวลาที่จะต้องมารายงานตัว การปฏิบัติในการศึกษาเล่าเรียน หรือการประกอบอาชีพ
3. รับรายงานตัวผู้คุมประพฤติตามกำหนด สอดถามแะบันทึกเกี่ยวกับที่อยู่ การเล่าเรียน หรือการประกอบอาชีพ การใช้เวลาว่าง การคบเพื่อน ความประพฤติทั่วไป ความเป็นผู้ปกครอง และปัญหาต่าง ๆ ที่มี แนะนำตักเตือนผูถูกคุมประพฤติและผู้ปกครอง ตามควรแกกรณี
4. ให้คำปรึกษาและแนะนำ กรณีที่ผู้ปกครองมีปัญหาในการปกครองเด็กเมื่อมาขอปรึกษา
5. พิจารณารับตัวผูถูกคุมประพฤติเมื่อผู้ปกครองนำมาคืน เพราะไม่สามารถปกครองต่อไปได้ ในกรณีนี้อาจเสนอศาลขอเปลี่ยนแปลงคำพิพากษา ให้รับตัวไว้ฝึกอบรมต่อไป
6. ออกเยี่ยมเยียนสอดส่องผูถูกคุมประพฤติ ณ ที่อยู่ ที่ทำงาน หรือโรงเรียน เพื่อทราบผลการปฏิบัติของผูถูกคุมประพฤติ ตลอดจนให้กำลังใจแกผูถูกคุมประพฤติ
7. ออกติดตามผูถูกคุมประพฤติที่ไม่มารายงานตัวตามกำหนด หรือเสนอศาลออกหมายจับกุมกรณีที่เหมาะสม
8. ส่งตัวผูถูกคุมประพฤติให้แพทย์ตรวจปัสสาวะ หาสารยาเสพติด
9. มีหนังสือสอบถามผู้ปกครอง หรือตักเตือนกรณีที่ผูถูกคุมประพฤติขาดการรายงานตัว หรือเมื่อตรวจพบว่ามีสารยาเสพติดในตัวของผูถูกคุมประพฤติ

10. รายงานศาลขอให้เพิกถอนการคุมประพฤติเมื่อหมดความจำเป็น เช่น
เด็กไปศึกษาต่อต่างประเทศ หรือประพฤติดีเป็นที่ไว้ใจ หรือกระทำผิดเงื่อนไขคุมประพฤติ
หรือต้องโทษในคดีใหม่ หรือเจ็บป่วยทุพพลภาพ

11. รายงานศาลขอยุติการคุมประพฤติด้วยเหตุอื่น ๆ เช่น ผู้ถูกคุมประพฤติ
ถึงแก่กรรม หรือสาบสูญ หรือศาลสูงเปลี่ยนแปลงคำพิพากษา

12. รายงานผลการตรวจปัสสาวะหาสารยาเสพติดของผู้ถูกคุมประพฤติให้
ศาลทราบ

13. เป็นพยานศาลในการพิจารณาเกี่ยวกับการคุมประพฤติเด็กและเยาวชน

14. ให้ความร่วมมือ กรณีที่ศาลหรือสถานพินิจในต่างจังหวัดขอความร่วมมือ
ให้ช่วยทำการคุมประพฤติเด็กต่างจังหวัดที่เข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯ

15. ทำเรื่องขอให้ศาลจังหวัดทำหน้าที่พนักงานคุมประพฤติ เมื่อศาลคดี
เด็กและเยาวชนกลางพิพากษาให้คุมประพฤติเด็กในจังหวัดนั้น ๆ

อำนาจของพนักงานคุมประพฤติดังต่อไปนี้¹

1. เข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของบิดามารดา หรือผู้ปกครองของเด็กและเยาวชน
ที่ต้องหาว่ากระทำผิด หรือของบุคคลซึ่งเด็กและเยาวชนนั้นอาศัยอยู่ หรือเข้าไปเกี่ยวข้อง
เพื่อสืบเสาะและรวบรวมข้อเท็จจริง ในเมื่อมีหมายของศาล หรือของผู้อำนวยการสถาน
พินิจ และมีอำนาจสอบถามบุคคลซึ่งอยู่ในที่นั้น เกี่ยวกับเรื่องที่ต้องสืบเสาะข้อเท็จจริง

2. สอบถามครู อาจารย์ หรือผู้จัดการโรงเรียนเกี่ยวกับความประพฤติ การ
ศึกษา นิสัยและสติปัญญาของเด็ก หรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำผิด และถ้าเห็นสมควรจะ
สั่งให้บุคคลเช่นว่านี้ทำรายงานเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวก็ได้

¹คมกริช วัฒนเสถียร, ศาลคดีเด็กและเยาวชน, หน้า 110-111.

3. เรียกบุคคลใด ๆ ที่สามารถให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กมาสอบถาม หรือ ปรึกษาตัว และให้ลดหย่อนค่า
4. สั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสิ่งวัตถุ หรือเอกสารอันจะใช้เป็นพยาน เกี่ยวกับเรื่องนี้
5. ให้คำแนะนำแก่บิดามารดา หรือผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ใน เรื่องการเลี้ยงดู อบรม และสั่งสอนเด็กหรือเยาวชน
6. ดำเนินการคุมประพฤติเด็กหรือเยาวชนตามคำสั่งศาล

ปัญหาและอุปสรรคการคุมประพฤติในประเทศไทย

ในประเทศอเมริกาได้มีการประเมินว่า การคุมประพฤติทั่วประเทศของเขานั้น ประสบความสำเร็จประมาณ 75 เปอร์เซ็นต์ ของผู้ถูกคุมประพฤติทั้งหมด และสิ่งที่ยังถึงความสำเร็จในการคุมประพฤตินั้น นักสังคมสงเคราะห์ได้พิจารณาว่า เมื่อผู้ถูกคุมประพฤติ ได้มีการปรับปรุงการหน้าที่ทางสังคมได้ดีขึ้น (Social Functioning) หรือมีการปรับปรุงตัวเองได้ดีขึ้น¹

ในขณะที่เกี่ยวกับการคุมประพฤตินั้นก็จะมีคามล้มเหลวอยู่บ้าง ซึ่งพิจารณาได้จาก การถูกถอนคุมประพฤติ การกระทำผิดอีกเพราะไม่เชื่อฟัง การละเมิดเงื่อนไขในการคุมประพฤติ เป็นต้น

สำหรับการดำเนินงานการคุมประพฤติในประเทศไทยเรานั้น ยังมีปัญหาและอุปสรรคอยู่มาก ซึ่งเป็นสิ่งที่จะต้องหาทางปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้ก้าวหน้าไปสู่ความสำเร็จในการคุมประพฤติ ปัญหาและอุปสรรคพอที่จะแยกได้ดังนี้

¹ Howard Abadinsky, Probation and Parole, p. 388.

1. ปัญหาในเรื่องการพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่จะใช้วิธีการคุมประพฤติ

ศาลและพนักงานคุมประพฤติจะต้องตระหนักอย่างมากในการใช้วิธีการคุมประพฤติ โดยจะต้องแยกผู้กระทำผิดให้ได้เสียก่อนว่า บุคคลใดมีลักษณะที่สมควรจะใช้วิธีการคุมประพฤติ โดยการสืบเสาะ ค้นหาประวัติของผู้กระทำผิดนั้นให้ได้มากที่สุด มิเช่นนั้นจะพิจารณาไปตามข้อมูลโดยปกติ¹

โดยหลักการแล้วการตัดสินใจใช้วิธีการคุมประพฤติของศาลจะต้องได้รับความเห็นจากพนักงานคุมประพฤติฝ่ายประมวลข้อเท็จจริงมาประกอบการพิจารณา ซึ่งในปัจจุบันนี้หน่วยงานคุมประพฤติของศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง มีพนักงานคุมประพฤติฝ่ายประมวลข้อเท็จจริงเพียง 20 คน ซึ่งในเดือนหนึ่งมีคดีที่จะต้องทำสำนวนและให้ความเห็นประมาณ 417 คดี ดังนั้นพนักงานคุมประพฤติ 1 คน จะต้องทำสำนวนและให้ความเห็นถึงเดือนละประมาณ 21 คดี ซึ่งเป็นการทำงานที่เกินความสามารถ ทำให้การพิจารณาสืบเสาะข้อเท็จจริงและการให้ความเห็นกระทำไม่ได้สมบูรณ์นัก เพราะมีเวลาน้อย จึงทำให้เกิดปัญหาในเรื่องการคัดเลือกบุคคลที่จะใช้วิธีการคุมประพฤติ¹

ดังนั้นหน่วยงานคุมประพฤติของศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ควรที่จะได้มีการเพิ่มอัตรากำลังของพนักงานคุมประพฤติฝ่ายสืบเสาะประมวลข้อเท็จจริง ให้เพียงพอ กับปริมาณงาน ซึ่งโดยหลักมาตรฐานสากล พนักงานคุมประพฤติที่จะทำหน้าที่สืบเสาะข้อเท็จจริงและให้ความเห็นต่อศาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องมียุทธการสืบเสาะไม่เกินเดือนละ 10 ราย ต่อพนักงานคุมประพฤติ 1 คน² ดังนั้นหน่วยงานคุมประพฤติของเราจึงจะต้องมีพนักงานคุมประพฤติอย่างน้อย 40 คน ซึ่งในขณะนี้เรามีเพียง 20 คนเท่านั้น

¹สัมภาษณ์ วิชัย คุรุณนอม, 5 มกราคม 2522.

²คณะสังคมสงเคราะห์และคณะนิติศาสตร์, "โครงสร้างของสำนักงานบริหารการคุมประพฤติ," รายงานการสัมมนา เรื่องอาชญากรรมกับการป้องกันสังคมว่าด้วยการนำระบบคุมประพฤติมาใช้ในประเทศไทย (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2519) หน้า 3-4.

และควรได้มีการแก้ไขหรือพิจารณาเกี่ยวกับบุคคลที่จะมาทำงานในตำแหน่ง ผู้พิพากษาศาลเด็กและเยาวชน ซึ่งควรที่จะได้บุคคลที่มีความรู้ทางด้านสังคมศาสตร์ จิตวิทยาสังคมหรือไค्यानงานทางด้านเกี่ยวกับการบำบัดแก้ไขเด็กและเยาวชนมาเป็นผู้พิพากษาในศาลคดีเด็กและเยาวชน

2. ขาดกำลังพนักงานคุมประพฤติที่ทำหน้าที่สอดส่องดูแล ความประพฤติ

การที่ปล่อยให้ผู้กระทำผิดได้รับการบำบัดแก้ไขโดยให้อยู่ในชุมชนตามปกติ โดยการให้วิธีคุมประพฤตินั้น นับว่าเป็นการเสี่ยงอย่างหนึ่ง ดังนั้นพนักงานคุมประพฤติจะต้องมีความระมัดระวังในเรื่องนี้อย่างมาก จึงมีความจำเป็นที่จะต้องได้พนักงานคุมประพฤติที่มีคุณภาพและได้รับการฝึกหัดอย่างดี และมีจำนวนพนักงานที่เพียงพอกับปริมาณงาน¹

แต่ในหน่วยคุมประพฤติของศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางนั้น มีพนักงานคุมประพฤติที่ทำหน้าที่สอดส่องควบคุมดูแลเพียง 6 คน ซึ่งจะต้องสอดส่องควบคุมเด็กและเยาวชนปีละประมาณ 1,000 คน เฉลี่ยแล้วพนักงานคุมประพฤติ 1 คน ต้องดูแลคุมประพฤติ 166 คน ซึ่งเป็นจำนวนความรับผิดชอบที่สูงเกินความสามารถของเจ้าหน้าที่ที่จะสอดส่องควบคุมได้ทั่วถึง

ดังนั้นควรจะได้มีการเพิ่มอัตรากำลังของพนักงานคุมประพฤติในศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางดังนี้

ก. ควรมีการเพิ่มอัตรากำลังของพนักงานคุมประพฤติฝ่ายควบคุมสอดส่องให้เพียงพอกับปริมาณงาน ซึ่งเดิมมีอยู่ 6 คน ควรที่จะมีพนักงานคุมประพฤติอย่างน้อย 20 คน ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานสากล พนักงานคุมประพฤติ 1 คน ต้องดูแลคุมประพฤติ 50 คน²

¹ Howard Abadinsky, Probation and Parole, p. 392.

² คณะสังคมสงเคราะห์และคณะนิติศาสตร์, "โครงสร้างของสำนักงานบริหารการคุมประพฤติ" รายงานการสัมมนาเรื่องอาชญากรรมกับการป้องกันสังคม ว่าด้วยการนำระบบคุมประพฤติมาใช้ในประเทศไทย (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2519), หน้า 4.

ข. ควรมีการใช้อาสาสมัครช่วยในงานคุมประพฤติ โดยใช้อาสาสมัครจากชุมชนที่มีความศรัทธา และจะอุทิศเวลาบางส่วนให้แก่งานคุมประพฤติ¹ เนื่องจากผู้ถูกคุมประพฤตินักจะเป็นเด็กที่ขาดความอบอุ่น ขาดความเอาใจใส่ ซึ่งอาสาสมัครจะเป็นบุคคลที่ช่วยบำบัดทางด้านการศึกษา ส่งเสริม เคารวะที่เฉพาะรายอย่างหนึ่ง แต่สำหรับหน่วยงานคุมประพฤติของประเทศไทย ในระยะแรกควรจะใช้อาสาสมัครที่เป็นนักศึกษา นักเรียนที่มีความสนใจและมีความศรัทธา มาเป็นที่เลี้ยงเด็กที่ถูกคุมประพฤติ และถ้าสามารถจัดเป็นวิชาในหลักสูตรอันหนึ่งในระดับมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยได้ก็จะเป็นการดี ถ้ารับอาสาสมัครเข้ามาช่วยในงานคุมประพฤตินี้ ควรที่จะให้มีการอบรมความรู้ในด้านการคุมประพฤติให้เพียงพอ เพื่อจะได้ทำงานได้อย่างมีความสามารถ โดยอยู่ภายใต้ความดูแลของพนักงานคุมประพฤติ และควรที่จะใช้อาสาสมัคร 1 คน ต่อผู้ถูกคุมประพฤติ 1 คน

ในประเทศอเมริกาได้มีรายงานว่ามีอาสาสมัครประมาณ 100,000 คน ที่ทำงานในหน่วยงานคุมประพฤติ และจากการศึกษาของโครงการ Royal Oak ได้ชี้ให้เห็นว่าการทำงานของอาสาสมัครร่วมกับพนักงานคุมประพฤติสามารถลดอัตราผู้กระทำผิดซ้ำหรือผู้กระทำผิดที่ไม่เข้าหลายได้มากกว่าหน่วยงานคุมประพฤติที่ไม่มีอาสาสมัคร ซึ่งอาสาสมัครเหล่านี้จะทำหน้าที่

- เป็นผู้ให้คำแนะนำ
- เป็นผู้ให้คำปรึกษาในการทำงาน หรือหางานทำ
- เป็นผู้สอดส่องดูแล
- เป็นผู้ที่จะให้ข้อมูลโดยทั่วไปแก่เด็ก
- เป็นเพื่อน
- เป็นผู้นำในการพักผ่อนหย่อนใจ²

¹ คณะสังคมสงเคราะห์และคณะนิติศาสตร์ "บทบาทของสังคมที่จะมีส่วนร่วมในการคุมประพฤติ" รายงานการสัมมนาเรื่องอาชญากรรมกับการป้องกันสังคมว่าด้วยการนำระบบคุมประพฤติมาใช้ในประเทศไทย (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2519), หน้า 2.

² Howard Abedinsky, Probation and Parole, p. 322.

3. พนักงานคุมประพฤติขาดความรู้ในเรื่องหลักการสังคมสงเคราะห์ที่จะนำมาใช้ในการคุมประพฤติ

พนักงานคุมประพฤติจะต้องมีความรู้ และทักษะในหลักวิชาทางสังคมสงเคราะห์ที่จะนำมาใช้ในการคุมประพฤติ เนื่องจากพนักงานคุมประพฤติในศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางสำเร็จการศึกษาทางด้านนิติศาสตร์ จึงขาดทักษะในหลักของสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย การบำบัดแก้ไขทางสังคม จิตวิทยาสังคม สังคมวิทยา ซึ่งเป็นหลักสำคัญที่จะนำมาแก้ไขในการคุมประพฤติ

เช่นเดียวกันปัญหานี้ได้เกิดขึ้นในประเทศอเมริกาในระยะแรกเช่นกัน เนื่องจากหน่วยงานการแก้ไขผู้กระทำผิดพิจารณาว่าการแก้ไขผู้กระทำผิดต้องใช้วิธีการลงโทษ ไม่ใช่ใช้วิธีการบำบัดรักษา ซึ่งเป็นความเห็นในสมัยนั้นจึงยังไม่มีความต้องการหรือจำเป็นที่จะใช้นักสังคมสงเคราะห์¹

แต่อย่างไรก็ดีงานคุมประพฤตินี้ นอกจากที่จะต้องใช้หลักวิชาทางสังคมสงเคราะห์แล้ว ยังมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ความรู้ในด้านจิตวิทยาสังคม และอาชญาวิทยาด้วย² มีบางท่านได้กล่าวว่าการคุมประพฤติเป็น การสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย ซึ่งได้นำเอาหลักบางประการของการสังคมสงเคราะห์เฉพาะรายมาใช้เป็นจำนวนมากในงานคุมประพฤติเช่น³

หลักวิชาในการจัดการ (Manipulation Techniques) ซึ่งเป็นเทคนิคในการช่วยเหลือผู้ถูกคุมประพฤติที่มีความต้องการให้ช่วยเหลือทางด้านการเงิน การกู้เงิน การ

¹ Charles L. Newman, Source Book on Probation, Parole and Pardon, p. 96.

² Ibid., p. 75.

³ คณะสังคมสงเคราะห์และคณะนิติศาสตร์, "การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยระบบไม่ควบคุม," รายงานการสัมมนาเรื่องอาชญากรรมกับการป้องกันสังคมว่าด้วยการนำระบบคุมประพฤติมาใช้ในประเทศไทย (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2519), หน้า 6-7.

ทำงานทำ

หลักวิชาในการเป็นผู้บริหาร (Executive Technique) เป็นการให้
ทรัพยากรทางสังคมที่มีอยู่นอกเหนือจากหน่วยงานคุมประพฤติที่จะให้บริการ เช่น การส่ง
ไปให้การบริการจากหน่วยงานอื่น ๆ

หลักวิชาในการให้คำแนะนำ (Guidance Technique) เป็นการให้
คำแนะนำหรือแนะแนวของนักสังคมสงเคราะห์ ที่จะให้แก่ผู้ถูกคุมประพฤติ เกี่ยวกับปัญหา
ต่าง ๆ ซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้หลักวิชาทางจิตวิทยามากนัก เช่น แนะนำวิธีดำเนินการจับจ่าย
เกี่ยวกับรายได้ของเขา

หลักวิชาในการให้คำปรึกษา แนะนำ (Counselling Technique) เป็น
เทคนิคที่ต้องอาศัยความรู้ในด้านจิตวิทยาอย่างกว้างขวางโดยเฉพาะ ทักษะของ
Counselling ซึ่งจะช่วยให้ผู้ถูกคุมประพฤติในด้านการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับ
ปัญหาทางอารมณ์ การปรับตัวในครอบครัว เป็นต้น

4. ปัญหาในเรื่องการประสานงานกับชุมชนและหน่วยบริการทางสังคมอื่น ๆ
ที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ถูกคุมประพฤติ

หน่วยงานคุมประพฤติจะต้องมีการพัฒนาในด้านการให้บริการ และการบำบัด
แก้ไขโดยการประสานงานร่วมกับชุมชน และหน่วยงานบริการทางสังคมอื่น ๆ เพื่อที่จะ
ได้ทรัพยากรมาช่วยเหลือ หรือบำบัดความต้องการของผู้ถูกคุมประพฤติ¹

สำหรับหน่วยงานคุมประพฤติของศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางก็มีปัญหาในเรื่องนี้
อยู่ เพราะผู้ถูกคุมประเดตินั้นส่วนใหญ่มีปัญหาบกพร่องในเรื่องเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ทาง

¹ Howard Abadinsky, Probation and Parole, p. 392.

ครอบครัว การศึกษา และสภาพแวดล้อม ดังนั้นจึงมีความต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยบริการในชุมชนอีกมากมาย

ดังนั้นหน่วยงานคุมประพฤติของศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง จึงควรที่จะมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ในชุมชน ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งจะช่วยให้งานคุมประพฤติได้ทรัพยากรของชุมชนมาใช้เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการคุมประพฤติ เช่น¹

- หน่วยบริการครอบครัว
- หน่วยที่ให้บริการแก่เด็กและเยาวชน
- หน่วยงานเกี่ยวกับสุขภาพจิต
- หน่วยงานสังคมสงเคราะห์อื่น ๆ

ดังนั้นงานคุมประพฤติของศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง จึงควรจะได้มีการวางแผน และดำเนินการประสานงานกับ หน่วยบริการทางสังคมอื่น ๆ อย่างเป็นทางการ และมีลักษณะเป็นองค์กรที่ได้มาตรฐานเนื่องจากในปัจจุบันการประสานงานกับหน่วยอื่น ๆ ยังอยู่ในลักษณะที่ไม่เป็นองค์กร มิได้มีการวางแผนประสานงานกันอย่างเป็นทางการจึงเป็นข้อจำกัดอย่างมากที่จะได้ทรัพยากรหรือการบริการจากหน่วยอื่น ๆ มากสนองความต้องการของผู้ถูกคุมประพฤติ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องประสานงานกับหน่วยต่าง ๆ ดังเช่น²

- กรมแรงงาน
- กรมประชาสงเคราะห์
- กระทรวงศึกษาธิการ

¹ Vernon Fox, Introduction to Correction (New Jersey : Prentice - Hall Inc; 1977), p. 130.

² สัมภาษณ์ วิชัย คุรุณณอม, 8 มกราคม 2522.

- กระทรวงมหาดไทย
- สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย
- องค์การสังคมสงเคราะห์เอกชนเป็นต้น

5. บิคามารคาหรือผู้ปกครองของผู้ถูกคุมประพฤติไม่เข้าใจและไม่ให้ความร่วมมือในการคุมประพฤติ

ปัญหาเรื่องนี้ก็เป็นปัญหาสำคัญอีกอันหนึ่งที่ทำให้การคุมประพฤติไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากบิคามารคาหรือผู้ปกครองของเด็กไม่มีความเข้าใจและไม่ให้ความร่วมมือในการคุมประพฤติและยิ่งโดยเฉพาะครอบครัวที่มีปัญหา¹

ดังนั้น ในเรื่องนี้เราควรที่จะได้จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้แก่ผู้ปกครองของเด็กให้มีความเข้าใจและยอมรับในการใช้วิธีการคุมประพฤติและให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครองเพื่อที่จะได้ทำให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจและเอาใจใส่ดูแลเด็กให้มากขึ้นและอย่างถูกวิธี ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก็เป็นหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติที่จะต้องดำเนินการและติดต่อกับผู้ปกครองให้มากที่สุด¹

6. ปัญหาในเรื่องการบรรยายงานตัว

ในเรื่องนี้ก็เป็นปัญหาอันหนึ่งซึ่งเนื่องมาจากผู้ถูกคุมประพฤติบางรายอยู่ห่างไกลจากศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง บางรายก็ไม่มีศาลเดินทางมาศาล และในขณะที่เดียวกันพนักงานคุมประพฤติก็ไม่สามารถสอดส่องดูความประพฤติของผู้ถูกคุมประพฤติได้ทั่วถึงซึ่งมีผลทำให้ผู้ถูกคุมประพฤติบางรายขาดการรายงานตัว

¹ สัมภาษณ์ สมพร ตรีวิธหวัง หัวหน้ากองคุมประพฤติ, 9 มกราคม 2522.

เพื่อความคล่องตัวของกรมารายงานตัว ควรที่จะแก้ไขโดยจัดให้มีหน่วยรับ
รายงานเคลื่อนที่ โดยจัดให้ไปประจำอยู่ตามจุดศูนย์กลางต่าง ๆ ในเขตที่มีผู้ถูกคุม
ประพฤติ เพื่อเป็นการบริการแก่ผู้ถูกคุมประพฤติและทำให้สามารถสอดส่องดูแลและเห็น
สภาพอันแท้จริงของผู้ถูกคุมประพฤติได้¹

นอกจากนี้แล้วหน่วยคุมประพฤติควรจะได้จัดให้มีกิจกรรมชุมชนสำหรับผู้ถูกคุม
ประพฤติ ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อชุมชนและทำให้ผู้ถูกคุมประพฤติได้รู้จักรับผิดชอบ และเป็น
การเสริมสร้างบุคลิกภาพในความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่น W.H. Pearce² ได้กล่าวว่า
โครงการบริการชุมชนโดยผู้ถูกคุมประพฤติในลอนดอนเป็นโครงการที่ใช้เวลาว่างให้เป็น
ประโยชน์แก่สาธารณะและชุมชน เช่น การให้ดูแลสวนสาธารณะ การให้ไปทำความสะอาด
สะอาดในบ้านพักคนชรา การไปทำความสะอาดในแม่น้ำลำคลอง และสถานที่สาธารณะ
อื่น ๆ เหล่านี้ย่อมจะมีประโยชน์ต่อชุมชนและผู้ถูกคุมประพฤติพร้อมกันไป

¹ สัมภาษณ์ สมพร ฤวิธวัง, 9 มกราคม 2522.

² คณะสังคมสงเคราะห์และคณะนิติศาสตร์, "โครงสร้างหน้าที่และความมุ่งหมาย
ของการบริหารงานคุมประพฤติและการสงเคราะห์ผู้พ้นโทษ," รายงานการสัมมนาเรื่อง
อาชญากรรมกับการป้องกันสังคมว่าด้วยการนำระบบคุมประพฤติมาใช้ในประเทศไทย
(กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2519), หน้า 8.